

Pasaport kanunu lâiyhası ve Dahiliye ve Muvakkat encümenler mazbataları (1/1050)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/2087

16 - V - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 13 - V - 1938 tarihinde tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan pasaport kanunu lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil Vekili

Ş. Kaya

Yeni pasaport kanununun mucib sebebler lâiyhası

20 teşrinisani 1334 tarihli pasaport kanunu hükümlerinin bu günün tekemmül etmiş olan ihtiyaçlarını ve memleketimize has olan hususları tatmin ve temin edemediği tatbikat neticesinde tezahür etmiştir. Filhakika bu kanunda eski devrin izlerini taşıyan tabirlerden maada idarî ve adlî makamları tereddüde düşüren muğlak ifadeler ve boşluklar bulunmakta ve bunların bertaraf edilmesi bir çok güçlükler ve hatta imkânsızlıklarla karşılaşmaktadır. Bu kanunda yapılan tadilat ise esaslara taallük etmemekte idi. Bu itibarla millî ve mahallî ihtiyaçlardan olduğu kadar garb medenî memleketleri mevzuatından da mülhem, inkişâb ve milliyetçi Türkiye Cumhuriyeti rejimine uygun yep yeni ve Türkiyeden yabancı memleketlere ve yabancı memleketlerden Türkiyeye yolculukların bütün icablarını kavrayacak ve tatbikile alâkadar olanların tereddüdünü mucib olmayacak bir pasaport kanunu projesinin hazırlanması her cihetten lüzumlu ve faideli görülmüştür. Yep yeni olan bu kanun eski kanunun alâkadarlar tarafından alışırlmış olan ana hatlarını ve halen ipkası lüzumlu görülen hükümlerini muhafaza etmek suretile millî ve mahallî ihtiyaçlara ve ileri garb mevzuatına uygun tekemmüllerle vücade getirilmiştir.

Şu halde yeni pasaport kanunu projesi eski kanunda olduğu gibi dört fasla ayrılmıştır.

Birinci fasıl, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından ne gibi vesikalarla ve hangi şartlar dahilinde girilip çıkılabileceğini gösteren umumî hükümleri ihtiva etmektedir. Eski kanuna nisbetle bu hükümler Türk vatandaşlarının olduğu kadar yabancıların da millî sınırlarımızdan giriş ve çıkışlarını daha sarîh ve tafsilâtlı olarak tesbit etmekte ve prensib itibarile hüviyetleri belli olmayan kişilerin ve vaziyetleri emniyet telkin etmeyen yabancıların vatana girerek millî camiamıza muzır veya yük olmasına kökünden meydan vermiyecek tedbirleri göstermektedir. Aynı zamanda Türk vatandaşlarının seyahatlarını güçleştiren veya men eden yabancı devlet tebaasına karşı icabında Cumhuriyet Hükümetince alacak mukabele bilmissil tedbirlerini tatbik için gereken kanunî salâhiyeti zikretmekle beraber komşu dost devletler tebaasının hususî ve istisnâî pasaport kolaylıklarının kolayabilmesini de mülâhaza etmiş olan bu fasılın son kısımlarında harb hallerine ve diğer fevkalâde hallere aid fevkalâde tedbirler de derpiş edilmektedir.

İkinci fasıl, vatandaşların Türk sınırlarını geçmelerine salâhiyet veren pasaport ve vesikaları büsbütün yeni esaslardan mülhem olarak ve eksiksiz bir şekilde tasrih ve bunların kimlere ve hangi şartlarla verileceğini tayin etmektedir. Bilhassa medenî garb mevzuatından ve bu meydana Amerika birleşik cümhuriyetleri mevzuatından ve umumî hukuk prensiplerinden alman

ilhamlarla ve tatbikatın icabatına uygun bir şekilde diplomatik (Siyasî) pasaport ve vize-lerin umumî beynelmilel hukuk ile diplomatik imtiyazlardan istifadeye haklı tanınmış kimselere inhisar ettirilmesi, buna mukabil Devletçe diplomatik olmayan vazifelerle ve tedkik ve teftiş için yabancı memleketlere gönderilecek kimseler için meccanî bir (Hususî pasaport) ihdas edilmesi adi pasaportların üç kısma ayrılması ve kollektif pasaportların tâbi olacağı muamele- nin tanzih olunması ve hiç bir tabiiyeti haiz olmayanlar için bir defa çıkış veya giriş yolculuğuna yarayan yabancılara mahsus bir pasaporttan bahsetmesi ve nihayet pasavan, tayfa ve tren me- murları vesikaları gibi pasaport yerine geçecek hüviyet varakalarını ve kullanılış tarzlarını gös- termesi itibarile yeniliklerle dolu olan bu fasıl şimdiye kadar bu sahada tesadüf edilmekte olan boşlukları gereği gibi doldurmaktadır. Diplomatik pasaportların yabancı memleketlerde si- yasî masuniyetlerden istifadeye kabul edilmemiş kimselere verilmesi bu pasaportlara o memleket mümessilliklerince diplomatik vize verilmesini ve bu takdirde Cümhuriyet Hükûmetince resmen verilmiş bir vesikanın tazammun etmesi icab eden saygının tam manasile temin edilmemesi mah- zurunu doğurmakta idi. Bir çok yabancı memleketlerde kullanılan servis pasaportlarına tekabül eden hususî pasaportun olmaması ise Devlet tarafından siyasî olmayan vazifelerle gönderilen kin- selerin ya diplomatik veya adi pasaportlarla seyahat etmelerini mecburî kılmakta ve bu da beynelmilel teamüle uygun düşmemekte idi.

Adi pasaportların üç eins olması ve kollektif pasaportların tayini vatandaşların haklı ve mü- tevali şikâyetlerini önleyip meşru sebeplerle yapacakları seyahatları kolaylaştıracak mahiyettedir. Buna mukabil vatandaşların pasaport almak hususunda riayetle mecbur tutuldukları şartlar biz- zat kendilerinin emniyet ve selâmetleriyle mütenasib bir şekilde tekemmül ettirilmiş ve Cümhuri- yet Hükûmetine memleketin umumî emniyetini koruyucu salâhiyetler verilmiştir. Muhtelif ya- nancı memleketlerde vukua gelen rejim değişiklikleri veya millî kanunların bir birleriyle tearuzu dolayısıyla tabiiyetsiz kalmış olan ve muteber bir pasaport sahibi de bulunmayan Heimatlos'ların memleketimizden çıkması veya bunlardan Hükûmetçe hususî bir hizmet veya istifade beklenenle- rin memleketimize gelebilmesi için şimdiye kadar bir defa seyahate ve Türk vatandaşlarına mah- sus pasaport verilmesi mecburiyeti hâsıl olmakta idi. Pasaport, sahibinin yabancı memleketlerde seyahat ve ikamet etmeye liyakatli bir vatandaş olduğunu şahadet eden bir devlet tavsiyenamesi telâkki edilebileceğine göre vatandaş olmayan bir kimseye böyle bir vesikanın verilmesindeki mah- zurlar izahdan müstağnidir. (Yabancılara mahsus pasaport ise sahibinin yalnız Türkiyeden çıkma- sında veya Türkiyeye girmesinde kanunî bir mahzur olmadığını gösteren bir laissez - passer den-iba- rettir.

İkinci fasılın temin ettiği diğer bir vuzuhta pasaportlara tatbik olunacak vizeleri ve bunların hükümlerini açık olarak tesbit etmesidir.

Üçüncü fasıl pasaport ve vize harçlarını derli toplu ve açık bir surette tesbit etmektedir.

Harice seyahatlerin mümkün mertebe tahdidi, döviz olarak haricte sarfiyatta bulunacakların katği zaruret olmadıkça bu hareketlerine mâni olmak ve bilhassa döviz vaziyetini korumak mak- sadile memleketimizden harice gideceklerden alınacak pasaport harçları eskisi gibi ipka edilmiştir. Ancak talepler, ziraat amelesi ve hizmetçiler ve yabancı memlekette yoksul kalmış vatandaşlar için kabul edilmesi teklif edilen istisnalar ve tenzilât ötedenberi alâkadarlar tarafından isteni- len mühim kolaylıklardır. Yabancı turistler, gazeteciler ve ilim adamları ve sayfiye ve tebdiliha- vaya gelenler hakkında gösterilen kolaylıklar insanî ve iktisadî ihtiyaçlara tekabül etmektedir.

Yeni pasaport kanunu ana hatları itibarile Türkiyeden yabancı memleketlere ve yabancı memle- ketlerden Türkiyeye seyahatleri mazbut bir şekil dahilinde kolaylaştırmakla beraber cezaî ve nihaî hükümleri ihtiva eden dördüncü fasıl ile kanuna tam bir şekilde riayet olunması için gereken müeyyideleri de noksansız olarak tasrihe çalışmıştır. Üçüncü fasılla temin olunan malî ko- laylıklardan sonra yabancı memleketlere pasaportsuz veya vesikasız olarak giden vatandaş ve ya- bancıların memleket emniyeti noktasından çok zararlı olan bu gidişlerinin intibah ve ibreti mucib olacak bir şekilde cezalarla karşılaşması her cihetten lüzumlu ve faydalı mülâhaza edilmiştir. Tür- kiye hududlarından pasaportsuz olarak gidebilmiş veya muntazam bir şekile girdikleri halde pasaport

suz kalmış olan yabancıların vaziyetlerinin tasrih edilmesi emniyet ve içtimâî muavenet noktasından ehemmiyetli görülmüştür. Hududları, pasaport ve vesika muayenesi için tayin olunan yerlerden gayri yerlerden geçenler ve bu gibi kimselerin geçmesine yardım edenler hakkında eski pasaport kanunu hükümleri ipka olunmuştur.

Nihayet bu kanun projesile tayin olunan cezaî hükümlerin tatbikatının sulh mahkemelerine tevdi olunması ve harçların istifasının tahsili emval kanununun hükümlerine tâbi tutulması tatbikatın sürat ve selâmetini temin mülâhazası ile ve tatbikatın gösterdiği ihtiyaçlar dolayısıyla tercih edilmiştir.

Kanunun neşri tarihinden 6 ay sonra meriyet mevkiine konması talimatnamesinin ihzârı ve icab eden diğer hazırlıkların tamamlanması noktasından lüzumlu bulunmaktadır.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/1050

Karar No. 35

8 - VI - 1938.

Yüksek Reisliğe

Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 13 - V - 1938 tarihinde tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan pasaport kanunu lâyihasının esbabı mucibesile birlikte gönderildiğini bildiren Başvekâletin 16 - V - 1938 tarih ve 6/2087 sayılı tezkeresi encümenimize havale buyurulmuş olmakla Dahiliye ve Maliye vekâletlerinin mümessillerinin de bulunduğu 31-V-1938 tarihindeki toplantımızda okundu ve lâyiha tedkik edildi.

20 teşrinisani 1334 tarihli pasaport kanunu bu günkü ihtiyaçları tatmin edecek hükümleri ihtiva etmedikten maada Cümhuriyet idaresine yabancı olan bir çok tabirlerle de dolu olmasına binaen yirmi senedenberi husule gelen yeni vaziyetlere uygun olarak yeni bir kanun vücade getirilmesindeki lüzumu izaha hacet yoktur.

Bu sebeble Hükümetçe ileri sürülen mucib sebepleri yerinde bulan encümenimiz lâyihamın esas itibarile kabulünü muvafık bulmuştur.

Maddelerde yapılan esaslı tadilâtın mucib sebepleri aşağıda arz olunur:

Pasaportların; diplomatik, hususî, hizmete mahsus, adi olmak üzere tasnifi doğru görülmemiştir.

Çünkü pasaport nevinin çokluğu bir çok yanlışlıklara sebep olabileceği gibi bunların hakikî hizmetini de zarara uğratabilir.

Diplomatik pasaportların, siyasî şahsiyetle-

re veya siyasî bir vazife ile tanzif edilmiş oldukları halde seyahat edenlere verilmesi gayet tabii bulunduğu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi azasından da siyasî hizmet gören şahsiyetlerden olduğu ve şimdiye kadar da Riyaset makamının tezkeresi üzerine bunlara diplomatik pasaport verildiği cihetle eskisi gibi muamele olunmasını ve diplomatik pasaport alabileceklerin kanun çerçevesinde tahdid edilmesini ve hususî ve hizmete mahsus ayrı ayrı pasaport ihdası yerine hususî ve hizmete mahsus damgalı pasaport verilmesini teminen, bu husustaki hükümleri ihtiva etmek üzere, 9 ncu, 10 ncu ve 11 nci maddeler tadilen yazılmış ve yeni maddeler muhteviyatı 12 nci ve 13 nci maddeleri zaid bir hale getirdiğinden bunlar tayyedilmiştir.

Hastalara, hizmet etmek üzere, refakat edecek olanların aynı pasaportla seyahat etmeleri hastalar için faydalı olacağı mülâhaza olduğundan 13 nci maddeye bu hususta bir kayıt konmuştur.

Askerlik yaşını bitirmemiş olan vatandaşların yalnız terhis veya ihraç tezkeresile müracaat edebilecekleri haller hakkında 15 nci maddeye bazı yeni cümleler konmuştur.

Adi pasaportlardan alınacak harçlar hakkında bağlı olan Hükümetin 33 ve 34 nci maddeleri uzun müzakere mevzuu olmuştur.

Maliye vekâleti mümessili memleketin döviz sıkıntısı malûm olduğunu ve harice döviz çıkması mahzuru bertaraf oluncaya kadar yabancı memleketlere seyahatin mümkün olduğu kadar tahdid ve taksiri zarurî bulunduğunu beyanla Hükûmetin teklif ettiği maddelerin aynen kabulünü talep eylemiş ve bunda ısrar etmiş ise de harice lüzumsuz yere döviz çıkmasını menetmek için Hükûmetin elinde başka salâhiyetler bulunduğu ve harice gitmek mecburiyetinde olanların bir çoğunun tedavi veya tahsil için gitmekte oldukları düşünülerek encümence bu maddelerin 31 ve 32 nci maddelerde yazılı şekilde tadiline karar verilmiştir.

Yukarıda gösterilen tadilâtı ihtiva etmek üzere Encümence tanzim kılınan lâyihamın, Ulu Heyete arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulması

1 haziran 1938 tarihinde karar altına alınmıştır.		
Dahiliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Tekirdağ	Çanakkale	Tokad
C. Uybadın	Ş. Yaşın	Hurrem Ergun
Antalya	Burdur	Bursa
R. Kaplan	H. Onaran	F. Güvendiren
Çanakkale	Çoruh	Çorum
H. Ergeneli	Atıf Tüzün	Kemal Alpars
Erzurum	Erzurum	İstanbul
N. Elgün	Zeki Soydemir	Ş. Â. Ögel
Kars	Kocaeli	Kütahya
E. Özoguz	A. S. Akbaytuğan	M. Somer
Malatya	Mardin	Samsun
Emrullah Barkan	Edib Ergin	M. A. li Yürüker
Samsun	Sıvas	Sıvas
Z. Durukan	Mitat Ş. Bleda	S. Görkey
Tokad	Zonguldak	Zonguldak
Galib Pekel	H. Türkmen	Rifat Vardar

Muvakkat encümen mazbatası

T. B. M. M.

Muvakkat encümen

Esas No. 1/1050

Karar No. 2

24 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

Dahiliye vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 13 - V - 1938 tarihinde tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan pasaport kanunu lâyihasını müzakere etmek üzere Heyeti Umumiyenin 17 - VI - 1938 tarihli toplantısında, teşkili kararlaştırılmış olan Muvakkat encümenimiz, Maliye vekili ve Dahiliye mümessilinin huzur ile toplanmıştır.

Hükûmetin bu kanunu sevkindeki esbabı mucibe tamamen varid görülerek, Dahiliye encümeninin hazırladığı lâyihamın müzakeresine geçilmiştir. Maddelerde yapılan bazı değişikliklerin mucib sebepleri aşağıda arz olunur.

Dokuzuncu maddede, tayfa vesikaları denilmekle bu gibi vesikaların deniz nakil vasıtaları mürettebatına munhasır olacağı şeklinde bir mana çıkabileceği düşünülerek ve kara ve hava nakil vasıtaları memur ve mürettebatına da bu kabul vesikaların verilmesi muvafık görülerek, madde o suretle yazılmıştır.

On birinci maddede hizmet damgalı pasaport-

ların vilâyetlerce verileceği hakkındaki hükmü encümenimiz, memurun mensub olduğu vekâletin resmen işarı üzerine bu pasaportların da diğerleri gibi Hariciye vekâletince verilmesi şeklinde tadil eylemiştir.

On ikinci, (Hükûmetin on dördüncü) maddedeki «Adi pasaportlar» tabiri «Umumî pasaportlar» olarak kabul edilmiştir.

On sekizinci, (Hükûmetin yirminci) maddedeki, «Hususî şekilde» ibaresi, mübhem görülerek «Kendi hesabına» şeklinde yazılmıştır.

On dokuzuncu, (Hükûmetin yirmi birinci) maddede, umumî pasaport almak üzere müraعات edecek olanlara kazanç vergisinden borcu olmadığına dair alâkadar maliye dairelerinden alınacak vesikanın ibrazı külfetinin yükletilmiş olması fazla müşkilâtı mucib görüldüğünden, maddenin o kısmı «Bu kanunun tatbikatına aid nizamnamede gösterilecek şekillere tevfikân alâkadar Maliye dairelerine borçlu oldukları anlaşılanlara pasaport verilmez» suretinde tadil edil-

miştir.

Yirmi birinci maddeye «Hükûmetin müsaadesile ecnebi memleketlere gönderilecek siporculara» ilâve edilmiştir.

Yirmi yedinci, (Hükûmetin yirmi dokuncucu) maddesine, vuzuh için bir cümle ilâve edilmiştir.

Otuz birinci maddede üç aylık ve altı aylık pasaportlar ihdası hakkındaki hüküm, on ikinci maddeye uygun görülmiyerek kaldırılmıştır. Yine aynı maddede, pasaport harçlarının tenzihinden Maliye vekilinin izahatı üzerine, sarfınazar edilerek bu husustaki Hükûmet teklifi aynen ibka edilmiştir.

Otuz yedinci maddedeki, «Komşu memleket» tabiri yerine, «Ecnebi memleket» tabiri daha uygun görülmüştür.

Dahiliye encümeninin, otuz sekizinci madde olarak kabul ettiği Hükûmetin kırkıncı maddesi, daha vazih olmak için, hüküm değiştirilmeksizin tadilen yazılmıştır.

Kırk birinci, (Hükûmetin kırk üçüncü) maddede, ecnebi memleketlerde yoksul kalanlara parasız olarak yapılması kabul olunan Türkiyeye giriş vizesinin kullanılması için tayin olunan

on beş gün müddet fazla görülerek, on güne indirilmiştir.

Kırk yedinci maddenin son fıkrasındaki, «Zabitane nezareti altında bulundurulur» ibaresi, kanunlarımızda kullanılmış ve manası taayyün etmiş olmadığı mülâhazasıyla, «Polis nezareti altına alınır» diye tadil edilmiştir. Ancak, polis nezareti altına alınmak, bu fıkrada derpiş olunan file ve hale göre bazen ağır olabileceği teemmül olunarak «İcabederse» kaydile, kanunu tatbik edecek olanlara bu hususta takdir hakkı verilmiştir.

Dahiliye encümeninin, kabul ettiği Hükûmetin ellinci maddesi zaid görülerek kaldırılmıştır.

Yapılan değişikliklerin zikre değer olanlarının bunlardan ibaret bulunduğunu arz ile Ulu Heyete sevk olunmak üzere lâyiha Yüksek Reisliğe sunuldu.

Muvakkat En. Rs.	M. M.	Kâ.
Seyhan	Aydın	Aydın
N. Eldeniz	A. Menderes	A. Menderes
Balıkesir	Elâzığ	Tokad
Ö. Evren	F. A. Aykaç	N. Poroy
Kayseri		
R. Özsoy		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Pasaport kanunu lâyihası

Birinci fasıl

Umumî hükümler

MADDE 1 — Türk vatandaşları ve ecnebiler ancak Hükmetçe tayin olunan yerlerden ve usulüne uygun ve muteber pasaport veya vesikalarla Türkiyeye girib çıkarlar.

MADDE 2 — Pasaportsuz veya vesikasız veya sulüne uygun veya muteber olmayan pasaport veya vesikalarla Türkiyeye gelerek Türk vatandaşlığını iddia edenler nüfus tezkeresi veya hüviyet cüzdanı ibraz edib de bunların kendisine aid olduğu tahakkuk ettiği ve memlekete girmelerine başkaca mâni bulunmadığı takdirde Türkiyeye girmelerine müsaade edileceği gibi nüfus tezkeresi veya hüviyet cüzdanı ibraz edemeyib de Türk vatandaşı olduğuna dair başka delil ve vesika gösterenler için bu delil ve vesikalarm kıymeti polisçe takdir edilerek Türk vatandaşı olduklarına kanaat hâsıl olduğu takdirde Türkiyeye girmelerine müsaade edilir. Nüfus tezkeresi veya hüviyet cüzdanından başka delil ve vesika gösterenlerin tabiiyetleri usulen sabit oluncaya kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulurlar. Türk vatandaşlığı bu veçhile sabit olmayanlar geri çevrilirler.

MADDE 3 — Pasaportsuz, vesikasız veya usulüne uygun ve muteber olmayan pasaport ve vesikalarla Türkiye Cumhuriyeti hududlarına gelen ecnebiler geriye çevrilirler.

Bunlardan pasaport veya vesikalarmı yolda kaybetmiş olduklarını iddia edenlerin Dahiliye vekâletince yapılacak tahkikat sonuna kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmak ve haklarında verilecek kararlara göre muamele yapılmamak şartile kabulleri caizdir.

Hükümetin müsaadesile gelen göçmenler ellerinde Türk konsoloslukları veya muhacir sevki için ecnebi memleketlere gönderilen Türkiye Cumhuriyeti memur veya heyetleri tarafından verilmiş bir vesika bulunmak şartile pasaportsuz da olsalar Türkiyeye kabul olunurlar.

Umumiyetle mültecilerin ve iskân kanunları

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Pasaport kanun lâyihası

Birinci fasıl

Umumî hükümler

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Pasaportsuz veya vesikasız, usulüne uygun veya muteber olmayan pasaport veya vesikalarla Türkiyeye gelerek Türk vatandaşlığını iddia edenlerin, nüfus hüviyet cüzdanlarını veya hüviyet varakalarını ibraz ettikleri ve bunların kendilerine aid olduğu tahakkuk eylediği ve memlekete girmelerine başkaca mani bulunmadığı takdirde, Türkiyeye girmelerine müsaade edileceği gibi nüfus hüviyet cüzdanı veya hüviyet varakasını ibraz edemeyib de Türk vatandaşı olduğuna dair başka delil ve vesika gösterenler için bu delil, ve vesikalarm kıymeti polisçe takdir edilerek Türk vatandaşı olduklarına kanaat hâsıl olduğu takdirde Türkiyeye girmelerine müsaade edilir. Nüfus hüviyet cüzdanı veya hüviyet varakasından başka delil ve vesika gösterenlerin tabiiyetleri usulen sabit oluncaya kadar zabıta nezareti altında bulundurulurlar. Türk vatandaşlığı bu veçhile sabit olmayanlar geri çevrilirler.

MADDE 3 — Pasapartsuz, vesikasız veya usulüne uygun ve muteber olmayan pasaport ve vesikalarla Türkiye Cumhuriyeti hududlarına gelen ecnebiler; geriye çevrilirler.

Bunlardan pasaport veya vesikalarmı yolda kaybetmiş olduklarını iddia edenlerin Dahiliye vekâletince yapılacak tahkikat sonuna kadar zabıta nezareti altında bulundurulmak ve haklarında verilecek kararlara göre muamele yapılmak şartile kabulleri caizdir.

Hükümetin müsaadesile gelen göçmenler, ellerinde Türk konsoloslukları veya muhacir sevki için ecnebi memleketlere gönderilen Türkiye Cumhuriyeti memur veya heyetleri tarafından verilmiş bir vesika bulunmak şartile pasaportsuz da olsalar Türkiyeye kabul olunurlar.

Umumiyetle mültecilerin ve iskân kanunla-

MUVAKKAT ENCÜMENİN DEĞİŞTİRİŞİ

Pasaport kanunu lâyihası

Birinci fasıl

Umumî hükümler

MADDE 1 — Hükûmetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Pasaportsuz veya vesikasız, usulüne uygun veya muteber olmayan pasaport veya vesikalarla Türkiyeye gelerek Türk vatandaşlığını iddia edenlerin, nüfus hüviyet cüzdanlarını veya hüviyet varakalarını ibraz ettikleri ve bunların kendilerine aid olduğu tahakkuk eylediği ve memlekete girmelerine başkaca mâni bulunmadığı takdirde, Türkiyeye girmelerine müsaade edileceği gibi nüfus hüviyet cüzdanı veya hüviyet varakasını ibraz edemeyib de Türk vatandaşı olduğuna dair başka delil ve vesika gösterenler için bu delil ve vesikalarm kıymeti polisce takdir edilerek Türk vatandaşı olduklarına kanaat hâsıl olduğu takdirde Türkiyeye girmelerine müsaade edilir.

Nüfus hüviyet cüzdanı veya hüviyet varakasından başka delil ve vesika gösterenler, tabiiyetleri usulen sabit oluncaya kadar icab ederse polis nezareti altına alınırlar.

Türk vatandaşlığı bu vechile sabit olmayanlar geri çevrilir.

MADDE 3 — Pasaportsuz, vesikasız veya usulüne uygun ve muteber olmayan pasaport veya vesikalarla Türkiye Cumhuriyeti hududlarına gelen ecnebler, geriye çevrilir.

Bunlardan pasaport veya vesikalarmı yolda kaybetmiş olduklarını iddia edenlerin Dahiliye vekâletince yapılacak tahkikat sonuna kadar icab ederse polis nezareti altında bulundurulmak ve haklarında verilecek kararlara göre muamele yapılmak şartile kabulleri caizdir.

Hükûmetin müsaadesile gelen göçmenler, ellerinde Türk konsoloslukları veya muhacir sevki için ecnebi memleketlere gönderilen Türkiye Cumhuriyeti memur veya heyetleri tarafından verilmiş bir vesika bulunmak şartile pasaportsuz da olsalar Türkiyeye kabul olunurlar.

Hfi.

Da. E.

hükümleri mahfuz kalmak şartile yurd tutmak maksadile gelen ecnebilerin Türkiyeye pasaportları olsun olmasın kabulleri Dahiliye vekâletinin kararına bağlıdır.

rı hükümleri haricinde olarak yurd tutmak maksadile gelen ecnebilerin Türkiyeye pasaportları olsun olmasın kabulleri Dahiliye vekâletinin kararına bağlıdır.

MADDE 4 — Aşağıda gösterilen ecnebiler usulüne uygun pasaport ve vesikalar ibraz et-seler bile Türkiyeye giremezler:

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi aynen

1 - Dilenci ve serseri takımından olanlar,

2 - Delilik veya bulaşık hastalıklarla ma-lûl olanlar,

«Bu gibilerden umumî sıhhat ve asayiş teh-likeye sokmıyacak halde olup kendi vasıtalarile veya kanunî veli veya vasilerinin maddî himaye-leri altında olarak tedavi ve tebdilhava için ge-lenler bu hükümden istisna edilebilirler».

3 - Mücrimlerin iadesine aid mukavelelerle iadeye esas olarak kabul edilen suçlardan bi-rile mahkûm ve maznun bulunanlar,

4 - Yanlarında Türkiye de 15 gün kalırb tek-rar gitmelerine yetiŖecek para bulunmadığı gi-bi Türkiyede kendilerini himaye edecek yakın akrabası bulunduğunu veya Türkiyede ecnebi-lere kanunla menendilmemiş işlerden birini tu-tacaklarını isbat edemeyenler,

5 - Transit olarak Türkiyeden geçib gitmek için geldikleri halde yanlarında kâfi para veya vasıtaları olmayanlar ile gideceği memleketler için vizeleri bulunmayanlar,

6 - Türkiyeden sınırdışı edilmiş olup da av-detlerine müsaade edilmemiş bulunanlar,

7 - Her hangi bir suretle Türk vatandaşlığı-nı kaybetmiş olup da avdetlerine müsaade edil-memiş bulunanlar,

8 - Türk vatandaşlığından ıskat edilenler,

9 - Türkiye Cumhuriyetinin emniyetini ve umumî nizamını bozmak niyetile veya bozmak isteyenlere ve bozanlara iştirak ve yardım et-mek maksadile geldiği sezilenler,

10 — Fahişeler ile kadımları fuhsa sevkede-rek geçinmeyi meslek edinenler, beyaz kadın ticareti yapanlar.

MADDE 5 — Hâkimiyetleri ve idareleri al-tında bulunan memleketlere Türk vatandaşları-nın girmelerini kayid ve şartlara tâbi kılan veya men eden devletler tebaasma karşı bu yolda kısmen veya tamamen kayid ve şartlar koymaya

MADDE 5 — Hükûmetin beşinci maddesi aynen

Umumiyetle mültecilerin ve iskân kanunları hükümleri haricinde olarak yurd tutmak maksadile gelen ecnebilerin pasaportları alınmaması Türkiye kabulleri Dahiliye vekâletinin kararına bağlıdır.

MADDE 4 — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Hükümet

aynen

MADDE 8 — Hükümet

aynen

İkinci

Kayıtlı ve vesikalı pasaport ve vesikalı müddetleri ve vesikalı

MADDE 9 — Türkiye

icin Türkiye Hükümetince

vesikalı şunlardır :

A - Pasaportlar :

1 - Diplomatik pasaportlar

2 - Ümmî pasaportlar

olmak üzere iki kısımdır.

B - Vesikalar :

1 - Pasaportlar

2 - Tayis vesikalı

olmak üzere iki kısımdır.

Alfimum pasaportlar ve

Gümhuriyeti namına verilir.

Diplomatik pasaportlar :

vekâleti ve ecnebi memleketler

siyasî memsuller tarafından

Ümmî pasaportlar :

idare reis ve emri ile Emniyet

mühürleri ve ecnebi memleket

Gümhuriyeti konsoloslikları

kiye Gümhuriyeti hudud makam

kalın da liman polisine yine

MADDE 5 — Hakimiyetleri ve idareleri

liman ve konsolosliklarında bulunan memleketlere Türk vatandaşları girmelerini kayid ve şartlara tâbi kılan veya meneden Devletler tebaasına karşı bu yolda kısmen veya tamamen kayid ve şartlar koymağa

veya memleket konsolosluklarında bulunmayan memleketlere girmelerini men eden vesikalı müddetleri ve vesikalı

MADDE 6 — Hükümet

veya idare memsullerinin pasaportları ve vesikalı müddetleri olan ecnebinin Türkiye ve konsolosluklarında bulunmayan memleketlere girmelerini men eden vesikalı müddetleri ve vesikalı

MADDE 7 — Hükümet

pasaport ve vize işlerinde gösterilecek istisnai kolaylıkları müteallik karşılıklı anlaşmalarla

MADDE 8 — Hükümet

tevkâlâde halleri kullandıkça memleketin diğer memleketine veya numuna şamil olmak üzere yabancı devletler tebaası hakkında pasaport veya vizeye müteallik kayid ve şartlar koyabilir.

İkinci kısı

pasaport ve vesikalı müddetleri ve vesikalı müddetleri ve vesikalı

MADDE 9 — Türkiye

icin Türkiye Hükümetince

vesikalı şunlardır :

1 - Diplomatik pasaportlar

2 - Hususî pasaportlar

3 - Hizmet mahsus pasaportlar

4 - Adî pasaportlar

5 - Müsteşar pasaportlar

6 - Ecnebiye mahsus pasaportlar

7 - Pasaportlar

8 - Tayis vesikalı

Pasaport ve vesikalı Türkiye Gümhuriyeti

namına verilir.

Emniyet şubası mahsus ve namı muharrerdir.

Diplomatik ve hususî pasaportlar Türkiye

de Hariciye vekâleti ve ecnebi memleketlerde

büyük elçilik ve siyasî mümessillikler

Adî ve müsteşar ve ecnebiye mahsus pasaportlar

ve emniyet müdür ve emirlikleri ve emniyet memleketlerinde Türkiye Gümhuriyeti konsoloslukları tarafından

Pasaportlar Türkiye Gümhuriyeti hudud makam

kalın da liman polisine yine

MADDE 5 — Hakimiyetleri ve idareleri

liman ve konsolosluklarında bulunan memleketlere Türk vatandaşları girmelerini kayid ve şartlara tâbi kılan veya meneden Devletler tebaasına karşı bu yolda kısmen veya tamamen kayid ve şartlar koymağa

Hü.

Da. E.

veya memlekete girmelerini mene İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 6 — Hükümet umumî sıhhati tehdid veya ihlâl etmesi melhuz hasatalık ve illetlere müptela olan ecnebilerin Türkiyeye gelmelerini men ve takyid edecek tedbirler almaya salâhiyetdardır.

MADDE 7 — Hükümet yabancı devletlerle pasaport ve vize işlerinde gösterilecek istisnâî kolaylıklara müteallik karşılıklı anlaşmalar yapabilir.

MADDE 8 — Hükümet harb halinde ve diğer fevkalâde haller zuhurunda memleketin bir mıntakasına veya umumuna şamil olmak üzere yabancı devletler tebaası hakkında pasaport veya vizeye müteallik kayid ve şartlar koyabilir.

İkinci fasıl

Pasaport ve vesikaların cinsleri, verilîşleri, müddetleri ve vizeleri

MADDE 9 — Türkiyeye girib çıkabilmek için Türkiye Hükümetince verilecek pasaport ve vesikalar şunlardır :

- 1 - Diplomatik pasaportlar,
- 2 - Hususî pasaportlar,
- 3 - Hizmete mahsus pasaportlar,
- 4 - Adi pasaportlar,
- 5 - Müsterek pasaportlar,
- 6 - Ecnebilere mahsus pasaportlar,
- 7 - Pasavanlar,
- 8 - Tayfa vesikaları.

Pasaport ve vesikalar Türkiye Cumhuriyeti namına verilir.

Bunlar şahsa mahsus ve nama muharrerdir.

Diplomatik ve hususî pasaportlar, Türkiyede Hariciye vekâleti ve ecnebi memleketlerde büyük elçilik, elçilik ve siyasî mümessillikler,

Adi ve müsterek ve ecnebilere mahsus pasaportlar, vilâyetlerde en büyük mülkiye memuru veya emrile emniyet müdür ve âmirlikleri ve ecnebi memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından,

Pasavanlar Türkiye Cumhuriyeti hudud makamları tarafından, tayfa vesikaları, liman polisince vize edilmek şartile, liman reislikleri tarafından verilir.

MADDE 6 -- Hükümetin altıncı maddesi aynen

MADDE 7 — Hükümetin yedinci maddesi aynen

MADDE 8 — Hükümetin sekizinci maddesi aynen

İkinci fasıl

Pasaport ve vesikaların cinsleri, verilîşleri, müddetleri ve vizelerin cinsleri

MADDE 9 — Türkiyeye girib çıkabilmek için Türkiye Hükümetince verilecek pasaport ve vesikalar, şunlardır :

A -Pasaportlar :

- 1- Diplomatik pasaportlar,
- 2 - Umumî pasaportlar, olmak üzere iki kısımdır.

B- Vesikalar:

- 1 - Pasavanlar,
- 2 - Tayfa vesikaları, olmak üzere iki kısımdır.

Alelûmum pasaportlar ve vesikalar Türkiye Cumhuriyeti namına verilir.

Diplomatik pasaportlar: Türkiyede Hariciye vekâleti ve ecnebi memleketlerde elçilikler ve siyasî memessiller tarafından verilir.

Umumî pasaportlar: vilâyetlerde en büyük idare reisi veya emri ile Emniyet müdür ve âmirlikleri ve ecnebi memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları; pasavanlar, Türkiye Cumhuriyeti hudud makamları, tayfa vesikaları da liman polisince vize edilmek şartile, liman reislikleri tarafından verilir.

Muvakkat E.

veya memlekete girmelerini menetmeğe İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 6 — Hükûmet, umumî sıhhati tehdid veya ihlâl etmesi melhuz hastalık ve illetlere mübtelâ olan ecnebilerin Türkiyeye girmelerini men ve takyid edecek tedbirler almağa salâhiyettardır.

MADDE 7 — Hükûmetin yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Hükûmetin sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkinci fasıl

Pasaport ve vesikaların cinsleri, verilişleri, müddetleri ve vizeleri

MADDE 9 — Türkiyeye girib çıkabilmek için Türkiye Hükûmetince verilecek pasaport ve vesikalar; şunlardır:

A - Pasaportlar:

I - Diplomatik pasaportlar,

II - Umumî pasaportlar,
olmak üzere iki kısımdır.

B - Vesikalar:

I - Pasavanlar,

II - Tayfa vesikalarile kara ve hava nakil vasıtaları memur ve mürettebatına verilecek vesikalar,
olmak üzere iki kısımdır.

Pasaportlar ve vesikalar Türkiye Cümhuriyeti namına verilir.

Diplomatik pasaportlar: Türkiyede Hariciye vekâleti ve ecnebi memleketlerde Büyük elçilikler, Elçilikler ve siyasi mümessiller tarafından verilir.

Umuma mahsus pasaportlar: vilâyetlerde en büyük idare âmiri veya emrile Emniyet müdür ve âmirlikleri ve ecnebi memleketlerde Türkiye Cümhuriyeti konsoloslukları,

Pasavanlar: Türkiye Cümhuriyeti hudud makamları tarafından verilir.

MADDE 10 — Diplomatik pasaportlar: Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, İcra Vekilleri Heyeti azası, Büyük Erkan Harbiye Reisi, Cümhur riyaseti Umumi kâtibi, Elçi ve siyasi mümessillere ve Cümhur Riyaseti dairesi erkânından ve Hariciye vekâleti meslek memurlarından resmî vazife ile gidenlere, kara, deniz, hava ve ticaret ateşelerine, Hükümetçe ecnebi memleketlere ve beynelmil siyasi müesseselere, muahede ve mukaveleler müzakere ve akdi ve beynelmil siyasi içtima, kongere ve konferanslara iştirak için veya ecnebi bir Devlet veya yahud beynelmil siyasi teşekküller nezdine daimî veya muvakkat siyasi bir vazife ile gönderilen kimselere ve siyasi kuryelere verilir.

Bu gibi kimselerin vazifeleri devam ettiği müddetçe karlıları ile evli veya iş sahibi olmayan ve birlikte yaşayan çocuklarına da diplomatik pasaport verilmesi veya asıl vazife sahiblerinin pasaportunun refakat hanesine kayid olunmaları caizdir.

MADDE 11 — Hususî pasaportlar: Türkiye Büyük Millet Meclisi Reis vekillerile sayınlara, Cümhur Riyaseti dairesi erkânına, Devlet baremine göre birinci, ikinci, üçüncü derecede bulunan memurlara diplomatik olmayan herhangi bir vazife ile veya hususî surette seyahatlerinde verilir. Bu derecedeki memurlardan memuriyetten çekilmiş olanlara dahi başka bir işle meşgul olmamak kaydile hususî pasaport verilir.

MADDE 10 — Diplomatik pasaportlar: Büyük Millet Meclisi reisine, Başvekile, İcra Vekilleri Heyeti azasına, Büyük Millet Meclisi azasına, Büyük Erkan Harbiye reisine, Cümhur riyaseti Umumi kâtibine, Elçi ve siyasi mümessillere ve Cümhur riyaseti dairesi erkânından ve Hariciye vekâleti meslek memurlarından resmî ve siyasi vazife ile gidenlere, kara, hava, deniz ve ticaret ateşelerine, Hükümetçe ecnebi memleketlere ve beynelmil siyasi müesseselere, muahede ve mukaveleler müzakere ve akdi veya beynelmil siyasi içtimalara, kongrelere ve konferanslara iştirak için, ve ecnebi bir Devlet veya beynelmil siyasi teşekküller nezdine daimî veya muvakkat siyasi bir vazife ifa üzere gönderilen kimselere, komiserlere ve siyasi kuryelere verilir.

Bu gibi kimselerin vazifeleri devam ettiği müddetçe karlıları ile evli veya iş sahibi olmayan ve birlikte yaşayan çocuklarına da diplomatik pasaport verilmesi veya asıl vazife sahiblerinin pasaportunun refakat hanesine kaydolunmaları caizdir.

MADDE 11 — Umumi pasaportlar: Umuma mahsus pasaportla hususî ve hizmet damgalı olan taşıyan pasaportlardır.

Hususî damgalı pasaportlar, Hariciye vekâletinden Cümhur Riyaseti daire erkânına, Devlet baremine göre birinci, ikinci, üçüncü derecede bulunan mülki memurlara ve askerî şahıslara diplomatik olmayan herhangi bir vazife ile veya hususî surette seyahatlerinde verilir. Bu derecedeki memurlardan memuriyetten çekilmiş olanlara dahi, başka bir vazife veya mesguliyeti bulunmamak şartile, bu nevi pasaport verilir. Bunların müddeti bir senedir. Hizmet damgalı pasaportlar Devlet baremine göre üçüncü derece dununda bulunan mülki memurlara ve askerî rütbeli şahıslara siyasi olmayan beynelmil toplantılara iştirak maksadile veya Hükümet ve idarei hususiye ve belediyelerce diplomatik olmayan herhangi vazife ile ecnebi memleketlere gönderilenlere verilir. Bunların müddeti hizmetin devamı müddetince münhasırdır.

Bu pasaportlar; memurun mensub olduğu daire reisinin resmen işarı üzerine vilâyetlerce

Muvakkat E.

MADDE 10 — Diplomatik pasaportlar : Büyük Millet Meclisi Reisine, Başvekil, İcra Vekilleri Heyeti azasına, Büyük Millet Meclisi azasına, Büyük Erkâniharbiye Reisine, Cümhur Riyaseti umumî kâtibine, elçi ve siyasi müessesillere ve Cümhur Riyaseti dairesi erkânından ve Hariciye vekâleti meslek memurlarından resmî ve siyasi vazife ile gidenlere, kara, hava, deniz ve ticaret ateselerine, Hükümetçe ecnebi memleketlere ve beynelmilel siyasi müesseselere, muahede ve mukaveleler müzakeresi ve adi, veya beynelmilel siyasi içtimalara, kongrelere ve konferanslara iştirak için ve ecnebi bir Devlet veya beynelmilel siyasi teşekküller nezdine daimî veya muvakkat siyasi bir vazife ifa etmek üzere gönderilen kimselere, siyasi kuryelere verilir.

Bu gibi kimselerin sıfat veya vazifeleri devam ettiği müddetçe, karlırile evli veya iş sahibi olmayan ve birlikte yaşayan çocuklarına da diplomatik pasaport verilmesi veya bunların asıl vazife sahibinin pasaportunun refakat hanesine kaydolunmaları caizdir.

MADDE 11 — Umumî pasaportlar :

Umuma mahsus pasaporatlarla hususî veya hizmet damgalarını taşıyan pasaportlardır.

Hususî damgalı pasaportlar :

Cümhur Riyaseti daire erkânına, Devlet barmine göre birinci, ikinci, üçüncü derecede bulunan mülkî memurlara ve askerî şahıslara diplomatik olmayan her hangi bir vazife ile veya kendi hesaplarına seyahatlarında verilir. Bu derecedeki memurlardan memuriyetten çekilmiş olanlara dahi, başka bir vazife veya meşguliyeti bulunmamak şartile, bu nevi pasaport verilir. Bunların müddeti bir senedir.

Hizmet damgalı pasaportlar :

Devlet barmine göre üçüncü derece dundunda bulunan mülkî memurlara ve askerî rütbeli şahıslara siyasi olmayan beynlemilel toplantılara iştirak maksadile veya Hükümet ve hususî idare ve belediyelerce diplomatik olmayan her hangi bir vazife ile ecnebi memleketlere gönderileceklere verilir. Bunların müddeti hizmetin devamı müddetine münhasırdır.

Hususî ve hizmet damgalı pasaportlar memurun mensub olduğu vekâletin veya müstakil

Hü.

Da. E.

MADDE 12 — Hizmete mahsus pasaportlar: Devlet baremine göre üçüncü derecenin dununda bulunan mülki ve askerî memurlardan siyasi olmayan beynelmilel toplantılara iştirak maksadile veya Hükümet ve idarei hususiye ve belediyelerce diplomatik olmayan her hangi bir vazife ile ecnebi memleketlere gönderilenlere verilir.

MADDE 13 — Hususî ve hizmete damgalı pasaportlar, adlarına pasaport verileceklerin mensub oldukları maclis veya dairelerin işarı üzerine verilir.

MADDE 14 — Adî pasaportlar: Yukarıdaki maddelerde sayılan resmî sıfatı haiz olmayan Türk vatandaşlarına hususî surette seyahatleri için ve bir yıl müddetle verilir.

MADDE 15 — Pasaport sahibinin yanında bulunan karısı ile evli veya iş sahibi olmayan ve birlikte yaşayan çocukları pasaportun refakat hanesine kaydolunarak birlikte yolculuk edebilirler. Refakat hanesine yazılı bulunanlar adma pasaport verilmiş olan zat beraber bulunmadıkça tek başlarına veya müçtemian o pasaportla seyahat edemezler.

Şu kadar ki adma pasaport yazılı olan kimse, refakat hanesinde yazılı olanların tamamen veya kısmen her hangi bir sebeble seyahata iştirak edemedikleri pasaporta ayrıca şerh edilmek suretile o pasaportla seyahat edebilir.

MADDE 16 — Adî pasaport almak isteyen Türk vatandaşlarının:

1 - Bir istida ile müracaatta bulunmaları «bu istidada dercedilecek hususlar yapılacak nizamname ile tesbit olunacaktır»,

2 - Nüfus tezkere veya hüviyet cüzdanları ile kendilerinin ve yanlarında götüreceklerinin hüviyetlerini isbat etmeleri,

3 - Bir tanesi pasaportun mahsus yerine yapılandırılmak üzere, en çok istida tarihinden bir

ita olunur.

MADDE 12 — Hükümetin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13 — Pasaport sahibinin yanında bulunan karısı ile evli veya iş sahibi olmayan ve birlikte yaşayan çocukları pasaportun refakat hanesine kaydolunarak birlikte yolculuk edebilirler. Refakat hanesine yazılı bulunanlar, adma pasaport verilmiş olan zat beraber bulunmadıkça tek başlarına veya müçtemian o pasaportla seyahat edemezler.

Fakat adma pasaport yazılı olan kimse, refakat hanesinde yazılı olanların tamamen veya kısmen her hangi bir sebeble seyahate iştirak etmedikleri pasaporta ayrıca şerh edilmek suretile o pasaportla seyahat edebilirler.

Muayene veya tedavi veya tebdilihava için ecnebi memleketlere gidecek hastalara hizmet etmek üzere yanlarında gidecek olan kimselere de pasaportun refakat hanesine, harcı verilmek üzere yazılabilir.

MADDE 14 — Hükümetin 16 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

dairelerin en yüksek âmirlerinin resmen işarı üzerine Hariciye vekâletince ita olunur.

MADDE 12 — Umuma mahsus pasaportlar :
Türk vatandaşlarına kendi hesaplarına seyahatları için ve bir yıl müddetle verilir.

MADDE 13 — Pasaport sahibinin yanında bulunan karısıyla evli veya iş sahibi olmayan ve birlikte yaşayan çocukları pasaportun refakat hanesine kaydolunarak birlikte yolculuk edebilirler

Refakat hanesinde yazılı bulunanlar, adma pasaport verilmiş olan zat berarer bulunmadıkça, tek başlarına veya müstemian o pasaportla seyahat edemezler. Fakat adma pasaport yazılı olan kimse refakat hanesinde yazılı olanların tamamen veya kısmen her hangi bir sebeble seyahata iştirâk etmeyeceklerine dair şerh verdirmek suretile o pasaportla seyahat edebilir.

MADDE 14 — Umuma mahsus pasaport almak isteyen Türk vatandaşlarının,

I - Bir istida ile müracaatta bulunmaları, (Bu istidaya dercedilecek hususlar yapılacak ni-zamname ile tesbit olunacaktır).

II - Nüfus tezkere veya hüviyet cüzdanlarıyla kendilerinin ve yanlarında götürceklerinin hüviyetlerini ispat etmeleri.

III - Bir tanesi pasaportun mahsus yerine yapıştirilmek üzere en çok istida tarihinden bir

Hü.

ay evvelki tarihte sivil elbise ile ve cepheden çekilmiş 3, 5×4 ölçüsünde, üç karta mat vesika fotoğrafını vermeleri lâzımdır.

MADDE 17 — Türkiyeden ecnebi memleketlere gidecek olan ve filî veya ihtiyat askerlik hizmeti çağında bulunan Türk vatandaşlarının gitmelerine bir mâni bulunmadığını askerlik şubelerinden verilmiş resmî vesika ile ispat etmeleri lâzımdır. Seferberlik ve umumî manevra hali olmayan zamanlarda resmî ve muntazam terhis veya ihraç tezkerelerinin gösterilmesi kâfidir.

MADDE 18 — Hükûmet harb tehlikesi veya memleket emniyetine dokunan diğer fevkalâde haller dolayısıyla ecnebi memleketler için vatandaşlara pasaport verilmesini kısmen veya tamamiyle tahdid ve menebilir.

MADDE 19 — Yalnızca yolculuk etmek üzere müracaat edip de reşid olmayanlara ve mahcurlara velî veya vasilerinin muvafakatlarını havi resmî bir makamdan tasdikli vesika getirmediğince pasaport veya diğer vesika verilmez. Devlet nam ve hesabına gönderilen talebe bu hükme tâbi değildir.

MADDE 20 — Hususî şekilde ecnebi memleketlere gitmek isteyen Devlet memurlarına ve vilâyet hususî idareleri ile belediye memurlarına ve Devlet belediye müesseseleri hizmetindeki memur ve müstahdemlere pasaport verilebilmesi için mensub oldukları dairelerden resmî müsaade vesikası getirmeleri lâzımdır.

MADDE 21 — Emniyeti umumiye nezaretinde bulunanlara, ecnebi memleketlere gitmeleri mahkemelerce menolunanlara, ecnebi memleketlerde geçinmek için müsaide sebep ve şartlara malik olduklarını isbat edemiyenlere, memlekettten ayrılmalarda siyasi emniyet bakımından mahzur olduğu Dahiliye vekâletince veya kazanç vergisi borcu olub da 2395 sayılı kanunun altmışıncı maddesine ve bu kanunun tatbikatına aid nizamnamede gösterilecek şekillere tevfiқан alâkadar maliye dairelerinden vesika ibraz edemiyenlere pasaport ve vesika verilmez.

Da. E.

MADDE 15 — Türkiyeden ecnebi memleketlere gidecek olan filî veya ihtiyat askerlik hizmeti çağında bulunan Türk vatandaşlarının gitmelerine bir mâni bulunmadığını askerlik şubelerinden verilmiş resmî vesika ile isbat etmeleri lâzımdır. Harbe hazırlık, seferberlik ve ihtiyat zabitan ve efradını celb suretile yapılan manevra hali olmayan zamanlarda resmî ve muntazam terhis veya ihraç tezkerelerinin gösterilmesi kâfidir.

MADDE 16 — Hükûmetin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17 — Reşid olmayanlara ve mahcurlara kanunî mümessillerinin muvafakatlerini havi resmî bir makamdan tasdikli vesika getirmediğince yalnız olarak seyahat için pasaport veya diğer vesika verilemez. Devlet nam ve hesabına gönderilen talebe bu hükme tâbi değildir.

MADDE 18 — Hükûmetin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19 — Hükûmetin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

ay evvelki tarihte sivil elbise ile ve cepheden çekilmiş $3,5 \times 4$ ölçüsünde üç kıta mat vesika fotoğrafını vermeleri lâzımdır.

MADDE 15 — Dahiliye encümeninin on beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Hükûmetin on sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17 — Dahiliye encümeninin on yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18 — Kendi hesabına ecnebi memleketlere gitmek isteyen Devlet memurlarına ve vilâyet hususî idareleriyle belediye memurlarına ve Devlet veya belediye müesseseleri hizmetindeki memur ve müstahdemlere pasaport verilebilmesi için mensub oldukları dairelerden resmî müsaade vesikası getirmeleri lâzımdır.

MADDE 19 — Emniyeti umumiye nezaretinde bulunanlara, ecnebi memleketlere gitmeleri mahkemelerce men olunanlara, ecnebi memleketlerde geçinmek için müsaid sebep ve şartlara malik olduklarını isbat edemeyenlere, memlekettten ayrılmalarında siyasi emniyet bakımından mahzur olduğu Dahiliye vekâletince tesbit edilenlere veya kazanç vergisi borçu olubda 2395 sayılı kanunun 60 ncı maddesine ve bu kanunun tatbikatına aid nizamnamede gösterilecek şekillere tevfikân alâkadar Maliye dairelerine borçlu oldukları anlaşılmalara pasaport veya vesika verilmez.

Hü.

MADDE 22 — Ecnebi memleketlerde Türkiye Cümhuriyeti konsolosluklarından pasaport almak isteyen Türk vatandaşları, vatandaşlık ilmühaberleri veya eski pasaportlarıyla birlikte nüfus tezkereleri veya hüviyet cüzdanlarını göstermek suretile hüviyetlerini isbata mecburdurlar.

1312 sayılı vatandaşlık kanununun onuncu maddesinin son fıkrası mucibince ecnebi bir memlekette mukim oldukları halde beş seneden fazla bir müddet Türk konsolosluklarına kendilerini tescil ettirmemiş olanlarla 1041 numaralı kanunla tayin olunan vaziyette bulunan vatandaşlara Dahiliye vekâletinin müsaadesi olmaksızın pasaport ve vize verilemez.

MADDE 23 — İlmî bir gaye ile veya sırf tenezzüh ve seyahat ve spor maksadile toplu bir halde yolculuk etmek isteyen ve en az on kişilik bir kafile teşkil eden kimselere istedikleri takdirde müşterek pasaport verilir. Müşterek pasaportlar, kafileden gösterilecek bir kimsenin şahsına bir âdi pasaport doldurulmak suretile verilir.

Kafileyi teşkil eden diğer kimselerin isim ve hüviyetlerini ve fotoğraflarını ihtiva eden bir liste bu pasaporta mühürlü olarak yapıştırılır. Müşterek pasaport alacaklar münferiden pasaport alacaklar hakkındaki 16, 17, 19, 20, 21 ve 22 nci maddeler hükümlerine tâbidirler.

Müşterek pasaportla seyahat eden bir kafileden ayrılanlar ayrıca pasaport almağa mecburdurlar.

Müşterek pasaportlar verildikleri tarihten itibaren altı ay için muteberdir.

Maarif vekâletinin müsaadesile ilmî tedkiklerde bulunmak üzere kafile halinde ecnebi memleketlere seyahat edecek öğretmen ve talebelere işbu maddeye göre verilecek müşterek pasaportlardan bir gûna harç alınmaz.

MADDE 24 — Tabiiyetsiz bulunan kimselere icabında Dahiliye vekâletinin kararile Türkiyeye girmek veya Türkiyeden çıkmak için bir defaya mahsus olmak ve verildiği tarihten itibaren on beş gün zarfında kullanılmak şartile

Da. E.

MADDE 20 — Hükûmetin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21 — İlmî bir gaye ile veya sırf tenezzüh ve seyahat ve spor maksadile toplu bir halde yolculuk etmek isteyen ve en az on kişilik bir kafile teşkil eden kimselere istedikleri takdirde müşterek bir pasaport verilir. Müşterek pasaportlar, kafileden gösterilecek bir kimsenin şahsına bir âdi pasaport doldurulmak suretile verilir. kafileyi teşkil eden diğer kimselerin isim ve hüviyetlerini ve fotoğraflarını ihtiva eden bir liste bu pasaporta mühürlü olarak yapıştırılır. Müşterek pasaportlar, münferiden pasaport alacaklar hakkındaki 14, 15, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeler hükümlerine tâbidirler. Müşterek pasaportla seyahat eden kafileden ayrılanlar ayrıca pasaport almağa mecburdurlar. Müşterek pasaportlar, verildikleri tarihten itibaren altı ay için muteberdir.

Maarif vekâletinin müsaadesile ilmî tedkiklerde bulunmak üzere kafile halinde ecnebi memleketlere seyahat edecek öğretmen ve talebelere işbu maddeye göre verilecek müşterek pasaportlardan bir gûna harç alınmaz.

MADDE 22 — Hükûmetin 24 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

MADDE 20 — Ecnebi memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarından pasaport almak isteyen Türk vatandaşları, vatandaşlık ilmhâberleri veya eski pasaportlarıyla birlikte nüfus hüviyet cüzdanları veya hüviyet cüzdanları veya hüviyet varakalarını göstermek suretile hüviyetlerini ispata mecburdurlar.

1312 sayılı vatandaşlık kanununun 10 ncu maddesinin son fıkrası mucibince ecnebi bir memlekette mukim oldukları halde beş sene-den fazla bir müddet Türk konsolosluklarına kendilerini tescil ettirmemiş olanlarla 1041 numaralı kanunla tayin olunan vaziyette bulunan vatandaşlara Dahiliye vekâletinin müsaadesi olmaksızın pasaport ve vize verilemez.

MADDE 21 — İlmî bir gaye ile veya sırf tenzüh veya seyahat veya spor maksadile toplu bir halde yolculuk etmek isteyen ve en az 10 kişilik bir kabile teşkil eden kimselere istedikleri takdirde müşterek pasaport verilir.

Müşterek pasaportlar, kabileden gösterilecek bir kimsenin şahsına umuma mahsus bir pasaport doldurulmak suretile verilir. Kafileyi teşkil eden diğer kimselerin isim ve hüviyetlerini ve fotoğraflarını ihtiva eden bir liste bu pasaporta mühürlü olarak yapıştırılır.

Müşterek pasaportlar, münferiden pasaport alacaklar hakkındaki 14, 15, 17, 18, 19 ve 20 nci maddeler hükümlerine tâbidir.

Müşterek pasaportla seyahat halinde kafilden ayrılanlar, ayrıca pasaport almağa mecburdurlar.

Müşterek pasaportlar verildikleri tarihten itibaren altı ay için muteberdir.

Maarif vekâletinin müsaadesile ilmî tedkiklerde bulunmak üzere ve Hükûmetin müsaadesile Türk spor kurumunun ecnebi memleketlerde yaptıracağı spor temas ve müsabakalarına iştirak etmek üzere kabile halinde ecnebi memleketlere seyahat edecek öğretmen, talebe ve sporculara işbu fıkraya göre verilecek müşterek pasaportlardan bir çena harç alınmaz.

MADDE 22 — Tâbiyetsiz bulunan kimselere icabında Dahiliye vekâletinin kararile Türkiye girmek veya Türkiyeden çıkmak ve yalnız giriş veya çıkışı temin etmek için bir defaya mahsus olmak ve verildiği tarihten itibaren

Hü.

(Ecnebilere mahsus) pasaport verilir. Nansen pasaportu ve buna benzer diğ er ecnebi pasaportları taşıyan ecnebil er yalnız transit müsaadesinden istifade ederler. Bu gibilerin transit harici Türkiyeye gelmeleri İcra Vekilleri Heyeti kararına tâbidir.

MADDE 25 — Türkiye Cümhuriyeti Hükümetile komşu hükümetler arasında yapılmış ve yapılacak olan anlaşmalarla tayin olunur hudud mntakası dahilinde muteber olmak üzere parasız pasavan veya diğ er bir vesika verilir.

MADDE 26 — Türk kara suları dışına çıkan Türk gemilerinin Türk vatandaşı olan mürettebatına pasaport yerine usulü dairesinde liman reisliğince tanzim edilmiş ve liman polisince vize verilmiş fotoğraflı «Tayfa vesikası» verilir. Yabancı gemi mürettebatına salâhiyetdar ecnebi makamları tarafından usulü dairesinde verilmiş olan tayfa vesikalarile vazife icabı Türk kara sularına ve limanlarına girilib çıkılması caizdir.

Kara ve hava beynelmilel nakil vasıtaları memur ve müstahdemleri idarelerinden ve şirketlerinden aldıkları ve ilk geldikleri zaman mahallî emniyet müdürlüklerine tasdik ettirecekleri fotoğraflı vesikalarla, vazifede buldukları müddetçe Türkiyeye girib çıkabilirler.

Bu maddedeki vesikalar 27 nci maddede tasrih olunan vizelere tâbi değildirler.

MADDE 27 — Türkiyeye gelecek ve Türkiyeden gidecekler her geliş ve gidişlerinde pasaportlarını salâhiyetli Türk makamlarına vize ettirmeye mecburdurlar. Pasaportlar aldıkları tarihten itibaren iki ay içinde vizeye tâbi değildir.

Diplomatik, hususî ve hizmete mahsus pasaportları Türkiyede Hariciye ve ecnebi memleketlerde büyük elçilik, elçilik ve siyasî mümessillikler ve bunların mevcut olmadığı memleketlerde, Türkiye Cümhuriyeti konsoloslukları tarafından parasız vize edilirler. Bu gibi pasaportlara gidib gelme vizesi verilmesi de caizdir.

Da. E.

MADDE 23 — Hükümetin 25 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24 — Türk kara suları dışına çıkan Türk gemilerinin Türk vatandaşı olan mürettebatına pasaport yerine usulü dairesinde liman reisliğince tanzim olunmuş ve liman polisince vize edilmiş fotoğraflı «tayfa vesikası» verilir. Yabancı gemi mürettebatına salâhiyetdar ecnebi makamları tarafından usulü dairesinde verilmiş olan tayfa vesikalarile vezife icabı Türk kara sularına ve limanlarına girilib çıkılması caizdir.

Kara ve hava beynelmilel nakil vasıtaları memur ve müstahdemleri, idarelerinden ve şirketlerinden aldıkları ve ilk geldikleri zaman mahallî emniyet müdürlüklerine tasdik ettirecekleri fotoğraflı vesikalarla, vazifede buldukları müddetçe, Türkiyeye girib çıkabilirler.

Bu maddedeki vesikalar 25 nci maddede tasrih olunan vizelere tâbi değildir.

MADDE 25 — Türkiyeye gelecek ve Türkiyeden gidecekler her geliş ve gidişlerde pasaportlarını salâhiyetli Türk makamlarına vize ettirmeğe mecburdurlar. Pasaportlar, aldıkları tarihten itibaren iki ay içinde vizeye tâbi değildir.

Diplomatik, hususî ve hizmet damgalı pasaportlar Türkiyede Hariciye vekâleti ve ecnebi memleketlerde büyük elçilik, elçilik ve siyasî mümessillikler ve bunların mevcut olmadığı memleketlerde Türkiye Cümhuriyeti konsolosları tarafından parasız vize edilirler

Bu gibi pasaportlara gidib gelme vizesi verilmesi de caizdir.

Muvakkat E.

15 gün zarfında kullanılmak şartile «Ecnebile-re mahsus damgasını taşıyan» pasaport verilir.

«Nansen pasaportu» ve buna benzer diğer ecnebi pasaportları taşıyan ecnebler yalnız transit müsaadesinden istifade ederler.

Bu gibilerin transit harici Türkiyeye gelmeleri İcra Vekilleri Heyeti kararına tâbidir.

MADDE 23 — Hükûmetin 25 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 24 — Türk kara suları dışına çıkan Türk gemilerinin Türk vatandaşı olan mürettebatına pasaport yerine usulü dairesinde Liman reisliğince tanzim olunmuş ve Liman polisince vize edilmiş fotoğraflı tayfa vesikası verilir.

Yabancı gemi mürettebatına salâhiyytar ecnebi makamları tarafından usulü dairesinde verilmiş olan tayfa vesikalarile vazife icabı Türk kara sularına ve liman şehirlerine girilip çıkılması caizdir.

Kara ve hava beynelmilel nakil vasıtaları memur ve müstahdemleri idarelerinden ve şirketlerinden aldıkları ve ilk geldikleri zaman mahalli emniyet müdürlüklerine tasdik ettirecekleri fotoğraflı vesikalarla, vazifede buldukları müddetçe, Türkiye hava ve kara istasyon şehirlerine girip çıkabilirler.

Bu maddedeki vesikalar, 25 nci maddede tasrih olunan vizelere tâbi değildir.

MADDE 25 — Türkiyeye gelecek veya Türkiyeden gidecekler, her geliş ve gidişlerinde pasaportlarını salâhiyyetli Türk makamlarına vize ettirmeğe mecburdurlar. Pasaportlar aldıkları tarihten itibaren iki ay içinde vizeye tâbi değildir.

Diplomatik hususî ve hizmet damgalı pasaportlar Türkiyede Hariciye vekâleti ve ecnebi memleketlerde büyük elçilik, elçilik ve siyasî mümessilikler ve bunların mevcut olmadığı memleketlerde Türkiye Cümhuriyeti konsoloslukları tarafından parasız vize edilir. Bu gibi pasaportlara gidip gelme vizesi verilmesi de caizdir.

Hü.

Da. E.

MADDE 28 — Adi ve müşterek pasaportlara Türkiyede emniyet müdürlükleri ve ecnebi memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından tatbik olunacak vizeler :

- 1 - Türkiyeden çıkış vizesi,
 - 2 - Türkiyeye giriş vizesi,
 - 3 - Türkiyeden transit vizesi.
- Olmak üzere üç türdür.

MADDE 29 — Türkiyeden çıkış vizesi ecnebi memleketlere gidecek Türk vatandaşlarının ve ecnebilerin pasaportlarına tatbik olunur ve vize tarihinden itibaren on beş gün zarfında ve bir defa kullanılabilir. Türkiyede on beş günden ziyade kalmayan ecnebiler çıkış vizesine tâbi değildir.

MADDE 30 — Türkiyeye giriş vizesi ecnebi memleketlerden gelen Türk vatandaşlarının ve ecnebilerin pasaportlarına tatbik olunur ve vize tarihinden itibaren bir defa kullanılmak üzere iki ay müddetle muteberdir.

MADDE 31 — Türkiyeden transit vizesi Türkiyeden üçüncü bir memlekete geçmek üzere gelecek ecnebilerin pasaportlarına verilir ve vize tarihinden itibaren bir defa kullanılmak üzere iki ay muteberdir. Bu vize pasaport sahibine Türkiyede on beş gün kalmak hakkını verir. Türkiyeden çıkmayan veya doğruca geldikleri memlekete dönenlerden muayyen müddet zarfında kendiliklerinden müracaat ederek vaziyetlerini tesbit etmek şartile evvelce verdikleri harca göre bu vaziyetleri itibarile vermeleri lâzım geren hracın noksanı istifa olunur. Transit vizesini taşıyan pasaportlar bu vizenin muteber olduğu müddetçe ayrıca çıkış vizesine tâbi değildirler.

Üçüncü fasıl

Pasaport ve vize harçları ve istisnalar

MADDE 32 — 10 ncu ve 11 nci ve 12 nci maddelerde tasrih edilen siyasi ve hususi ve hizmete mahsus pasaportlar parasız verilir. Ecnebi devlet makamlarından verilmiş diplomatik, hususi ve hizmete mahsus pasaportlar ile bun-

MADDE 26 — Hükümetin 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 27 — Hükümetin 29 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28 — Hükümetin 30 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29 — Hükümetin 31 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 30 — 10 ncu ve 11 nci maddelerde tasrih edilen siyasi ve hususi veya hizmet damgalı pasaportlar parasız verilir. Ecnebi Devlet makamlarından verilmiş diplomatik, hususi ve hizmet damgalı pasaportlar ile bunlara tekabül

Muvakkat E.

MADDE 26 — Umuma mahsus veya müşterek pasaportlara Türkiyede emniyet müdürlükleri ve ecnebi memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından tatbik olunacak vizeler:

- I - Türkiyeden çıkış vizesi,
 - II - Türkiyeye giriş vizesi,
 - III - Türkiyeden transit vizesi,
- Olmak üzere üç türdür.

MADDE 27 — Türkiyeden çıkış vizesi ecnebi memleketlere gidecek Türk vatandaşlarının ve ecnebilerin pasaportlarına tatbik olunur. Ve vize tarihinden itibaren 15 gün zarfında ve bir defa kullanılır. Bu müddet geçirildiği takdirde vizenin yenilenmesi icabeder.

Türkiyede 15 günden ziyade kalmayan ecnebi çıkış vizesine tâbi değildir.

MADDE 28 — Hükümetin 30 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29 — Türkiyeden transit vizesi; Türkiyeden üçüncü bir memlekete geçmek üzere gelecek ecnebilerin pasaportlarına verilir. Ve vize tarihinden itibaren bir defa kullanılmak üzere iki ay muteberdir. Bu vize pasaport sahibine Türkiyede on beş gün kalmak hakkını verir. Türkiyeden çıkmayan veya doğruca geldikleri memlekete dönenlerden muayyen müddet zarfında kendiliklerinden müracaatla vaziyetlerini tesbit ettirerek evvelce verdikleri harca göre bu vaziyetleri itibarile vermeleri lâzım gelen harcı noksanı istifa olunur.

Transit vizesini taşıyan pasaportlar, bu vizenin muteber olduğu müddetçe ayrıca çıkış vizesine tâbi değildirler.

Üçüncü fasıl

Pasaport ve vize harçları ve istisnaları

MADDE 30 — Onuncu ve on birinci maddelerde tasrih edilen diplomatik ve hususî ve hizmet damgalı pasaportlar parasız verilir. ecnebi Devlet makamlarından verilmiş diplomatik, hususî ve hizmet damgalı pasaportlarla bunlara te-

Hâ.

lara tekabül eden diğer pasaportlar mütekabiliyet şartile parasız vize edilir.

MADDE 33 — Türkiyeden harice gitmek üzere alman adi pasaportlardan yirmi beş lira ve hariçte bulunanların konsolosluklarımızdan alacakları pasaportların üç aylığından 400 ve bir seneliğinden 800 kuruş harç almır. Türkiyeden harice gitmek üzere alman bir pasaportun refakat hanesine kayid olunanlardan - Zevce ve yedi yaştan aşağı çocuklar müstesna olmak üzere - her birinden pasaport hâmilinden alacak 25 liradan maada 10 lira harç almır. Pasaportsuz gelib Türkiyeye girmelerine müsaade edilenlerden üç aylık pasaport harcı iki kat olarak almır.

MADDE 34 — 23 ncü maddede tasrih edilen müşterek pasaportlarda adna pasaport verilecek şahıs için tam pasaport harcı alındıktan başka iştirak edecek her şahıs için 15 lira hesabile harç almır.

MADDE 35 — 24 ncü maddede tasrih edilen pasaportlar beş liralık harca tâbidir. Kendilerine pasaport verilecekler muayyen harcı ödemeyecek derecede yoksul oldukları takdirde harçtan istisna edilebilirler.

MADDE 36 — 25 nci ve 26 nci maddelerde tasrih edilen vesikalar pasaport veya vize harcına tâbi değildir.

MADDE 37 — Pasaport yerine geçen vesikalar hususî tarifeleri mucibince resme ve harca tâbidirler.

MADDE 38 — Ecnebi memleketlerde yoksul vaziyette kalmış oldukları sabit olan Türk vatandaşlarına Türkiye Cümhuriyeti konsolosluklarımızca bir defa vatana dönüş yolculuğuna mahsus ve on gün zarfında kullanılmak üzere parasız pasaport verilebilir.

MADDE 39 — Munhasıran tahsil için hariç giden talebeye verilecek pasaportlardan nisf harç almır.

Komşu memleketlerde muvakkat olarak ça-

Da. E.

edecek diğer pasaportlar mütekabiliyet şartile parasız vize edilir

MADDE 31 — 12 nci maddede tasrih edilen adi pasaportların üç aylığından 5; altı aylığından 8, ve bir seneliğinden 12 lira harç almır. Aynı madde hükümlerine göre bir pasaportun refakat hanesine kaydolunanlar, için bir gûna harç almır. Pasaportsuz gelib Türkiyeye girmelerine müsaade edilenlerden üç aylık pasaport harcı iki kat olarak almır.

Vatandaşların, Hükûmetçe tesbit edilecek ecnebi memleketlere seyahatlerini teshil için bu memleketlere mahsus olmak üzere ve mütekabiliyet şartile pasaport ücretlerinde tenzilat yapmağa ve bu Devletler tebeasının da Türkiyeye seyahatlerini kolaylaştırmak gayesile vize harçlarını indirmeğe İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 32 — 21 nci maddede yazılı müşterek pasaportlardan adna pasaport verilecek şahıs için tam olarak ve iştirak eden her şahıs için sekiz lira hesabile pasaport harcı almır.

MADDE 33 — 22 nci maddede tasrih edilen pasaportlar, beş liralık harca tâbidir. Kendilerine pasaport verilecekler, muayyen harcı ödemeyecek derecede yoksul oldukları takdirde harçtan istisna edilebilirler.

MADDE 34 — 23 ncü ve 24 ncü maddelerde tasrih edilen vesikalar pasaport ve vize harcına tâbi değildir.

MADDE 35 — Hükûmetin 37 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36 — Hükûmetin 38 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37 — Hükûmetin 39 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

kabül edecek diğer pasaportlar mütakabiliyet şartı ile parasız vize edilir.

MADDE 31 — Türkiyeden harice gitmek üzere alman umuma mahsus pasaportlardan 25 lira.

Ve haricte bulunanların konsolosluklarımızdan alacakları pasaportların 3 aylığından 400 ve bir seneliğinden 800 kuruş harç almır.

Türkiyeden harice gitmek üzere alman bir pasaportun refakat hanesine kaydolunanlardan, - zevce ve yedi yaştan aşağı çocuklar müstesna olmak üzere - her birinden pasaport hâmilinden alacak 25 liradan moada 10 lira harç almır.

Pasaportsuz gelib Türkiyeye girmelerine müsaade edilenlerden üç aylık pasaport harcı iki kat olarak almır.

MADDE 32 — 21 nci maddede yazılı müşterek pasaportlardan adına pasaport verilecek şahıs için tam olarak ve iştirak eden her şahıs için 8 lira hesabına pasaport harcı almır.

MADDE 33 — 22 nci maddede tasrih edilen pasaportlar beş liralık harca tâbidir.

Kendilerine pasaport verilecekler muayyen harcı ödeyemeyecek derecede yoksul oldukları takdirde harçtan istisna edilebilir.

MADDE 34 — Dahiliye encümeninin 34 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 35 — Hükûmetin 37 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 36 — Hükûmetin 38 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37 — Munhasıran tahsil için harice giden talebeye verilecek pasaportlardan nisrî harç almır.

Ecnebi memleketlerde muvakkat olarak ça-

Hü.

İşmak üzere giden işçilere ve aile nezdinde gidecek erkek ve kadın hizmetçilere, bu sıfatları sabit olmak kaydıyla, bir lira harç mukabilinde adi pasaport verilebilir.

MADDE 40 — Daimî surette pasaport taşımamasını mecburî kılan ecnebi memleketlerde ikamet eden Türk vatandaşların o memleketlerden çıkış halinde salâhiyetli Türk makamlarınca umumî pasaport ve vize harçları hükümleri tatbik olunmak şartıyla bir lira harç mukabilinde müddetsiz pasaport verilmesi caizdir ve bu kayid ve şart pasaporta dercolunur.

MADDE 41 — 28 nci maddede sayılan vizeler için aşağıda gösterilen harçlar almır:

Vizenin cinsi	Pasaportun cinsi	Alınacak harç
Çıkış vizesi	Adi	25 kuruş
Çıkış vizesi	Müşterek	(Adna pasaport yazılan şahıs için 25, diğerleri için 10 nar kuruş.)
Giriş vizesi	Adi	200 kuruş
Giriş vizesi	Müşterek	(Adna pasaport yazılan şahıs için 200, diğerleri için 20 şer kuruş.)
Transit vizesi	Adi	100 kuruş
Transit vizesi	Müşterek	(Adna pasaport yazılan şahıs için 100, diğerleri için 20 şer kuruş.)

Vizesiz adi ve müşterek pasaportlarla gelenlerden Türkiyeye girmelerine müsaade edilenlerden vize harçları iki kat olarak almır. Türkiyeye Cümhuriyeti konsolosluğu bulunmayan ecnebi memleketlerden doğrudan doğruya gelenlerden yalnız vize harçları almır.

Da. E.

MADDE 38 — Hükûmetin 40 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 39 — 26 nci maddede sayılan vizeler için aşağıda gösterilen harçlar almır:

Vizenin cinsi	Pasaportun cinsi	Alınacak harç
Çıkış vizesi	Adi	25 kuruş
Çıkış vizesi	Müşterek	(Adna pasaport yazılan şahıs için 25, diğerleri için 10 nar kuruş.)
Giriş vizesi	Adi	200 kuruş
Giriş vizesi	Müşterek	(Adna pasaport yazılan şahıs için 200, diğerleri için 20 şer kuruş.)
Transit vizesi	Adi	100 kuruş
Transit vizesi	Müşterek	(Adna pasaport yazılan şahıs için 100, diğerleri için 20 şer kuruş.)

Vizesiz âdi ve müşterek pasaportlarla gelenlerden Türkiyeye girmelerine müsaade edilenlerden vize harçları iki kat olarak almır.

Türkiye Cümhuriyeti konsolosluğu bulunmayan ecnebi memleketlerden doğrudan doğruya gelenlerden yalnız vize harçları almır. Hükûmetçe lüzum görüldüğü takdirde ecnebi memleketlerde alman vize harcına müteakiben o memleketler için vize harcı arttırılır veya indirilebilir.

Muvakkat E.

lıřmak üzere giden işçilere;

Ve bir aile nezdinde gidecek erkek ve kadın hizmetçilere.

Bu sıfatları sabit olmak kaydile bir lira harç mukabilinde umuma mahsus pasaport verilebilir.

MADDE 38 — Daimî surette pasaport taşınmasını mecburî kılan ecnebi memleketlerde ikamet eden Türk vatandaşlarına bir lira mukabilinde müddetsiz pasaport verilebilir. Ancak bu suretle müddetsiz pasaport alanlar hakkında o memleketlerden çıkış halinde salâhiyetli Türk makamlarınca umuma mahsus pasaport ve vize harçları hükümleri tatbik olunur.

MADDE 39 — 26 ncı maddede sayılan vizeler için aşağıda gösterilen harçlar almır:

Vizenin cinsi	Pasaportun cinsi	Almacak harç
Çıkış vizesi	Umuma mahsus pasaport	25 kuruş
Çıkış vizesi	Müşterek pasaport	Adna pasaport yazılan şahıs için 25, diğerleri için onar kuruş.
Giriş vizesi	Umuma mahsus pasaport	200 kuruş
Giriş vizesi	Müşterek pasaport	Adna pasaport yazılan şahıs için 200, diğerleri için 20 şer kuruş.
Transit vizesi	Umuma mahsus pasaport	100 kuruş
Transit vizesi	Müşterek pasaport	Adna pasaport yazılan şahıs için 100, diğerleri için 20 şer kuruş.

Vizesiz umuma mahsus veya müşterek pasaportlarla gelenlerin Türkiyeye girmelerine müsaade edilenlerinden, vize harçları iki kat olarak almır.

Türkiye Cümhuriyeti konsolosluğu bulunmayan ecnebi memleketlerden doğrudan doğruya gelenlerden, yalnız vize harçları almır.

Hâ.

Da. E.

MADDE 42 — Adi pasaportların giriş vizeleri konsolosluklarca gidib gelme olarak da verilebilir. Gidib gelme vize harçları aşağıda gösterilmiştir.

Vizenin müddeti	Almacak harç
İki ay	400 kuruş
Dört ay	600 kuruş
Altı ay	800 kuruş

Bu vizeler pasaport sahiplerine Türkiyeye yukarıda tayin olunan müddetleri zarfında bir çok defa gidib gelme hakkını verir.

MADDE 43 — Ecnebi memleketlerde yoksul kaldıkları sabit olan Türk vatandaşlarına istedikleri takdirde on beş gün zarfında kullanılmak şartile giriş vizesi parasız verilir.

MADDE 44 — Türkiyeden gitmek ve Türkiyeye gelmek isteyen ecnebi Devlet tebaasından mülki ve askerî memurlara, ecnebi maruf âlimlere, muallimlere ve talebeye, gazetecilere ve Türkiye ile maddî alâkası olan yoksullara, mütekabiliyet şartile, parasız vize verilir.

Türkiyeden sınıır dışı edilenlerin pasaportları parasız vize edilir.

MADDE 45 — 39 ncu maddenin ikinci fıkrasına göre bir liralık adi pasaportla yolculuk edenlerin vizeleri parasız yapılır.

MADDE 46 — Sırf tedavi ve hava tebdili maksadile Türkiyenin, Hükûmetçe tayin olunan sayfiye ve banyo yerlerine ve Hükûmetin müsaadesile sergiler, panayırılar, millî şenliklere ve yahud spor şenliklerine, beynelmilel kongre ve konferanslara iştirak etmek üzere Türkiyeye gelecek ve bu gibi kongre ve konfranslara gitmek üzere Türkiyeden geçecek ecnebilerin pasaportları parasız vize edilir.

Bu vizelerin Türkiyenin hangi sayfiye ve banyo, sergi, panayır ve millî, yahud spor şen-

MADDE 40 — Hükûmetin 42 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 41 — Hükûmetin 43 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 42 — Hükûmetin 44 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43 — 37 nci maddenin ikinci fıkrasına göre bir liralık âdi pasaportla yolculuk edenlerin vizeleri parasız yapılır.

MADDE 44 — Hükûmetin 46 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

Bir ecnebi memleketin vize harçlarını arttırması veya eksiltmesine karşı; Hükümetçe lüzum görüldüğü takdirde, o memleket için mütekabil vize harçları arttırılır. Veya indirilir.

MADDE 40 — Umuma mahsus pasaportların giriş vizeleri konsolosluklarca gidib gelme olarak da verilebilir. Gidib gelme vize harçları aşağıda gösterilmiştir:

Vizenin müddeti	Alınacak harç
İki ay	400 kuruş
Dört »	600 »
Altı »	800 »

Bu vizeler, pasaport sahiblerine yukarıda tayin olunan müddetleri zarfında Türkiyeye bir çok defa girmek ve Türkiyeden çıkmak hakkını verir.

MADDE 41 — Ecnebi memleketlerde yoksul kaldıkları sabit olan Türk vatandaşlarına istedikleri takdirde 10 gün zarfında kullanılmak şartile giriş vizesi parasız verilir.

MADDE 42 — Türkiyeden gitmek veya Türkiyeye gelmek isteyen ecnebi Devlet tabaasından mülkî ve askerî memurlara, ecnebi maruf âlimlere, muallimlere ve talebeye, gazetecilere ve Türkiye ile maddî alâkası sabit olan yoksullara mütekabiliyet şartile parasız vize verilir.

Türkiyeden sınırdışı edilenlerin pasaportları parasız vize edilir.

MADDE 43 — 37 nci maddenin ikinci fıkrasına göre, bir liralık umuma mahsus pasaportla yolculuk edenlerin vizeleri parasız yapılır.

MADDE 44 — Sırf tedavi ve hava tebdili maksadile Türkiyenin Hükümetçe tayin olunan sayfiye ve banyo yerlerine ve Hükümetin müsaadesile sergiler, panayırılar ve millî şenliklere veyahud spor şenliklerine; beynelmilel konferanslara iştirak etmek üzere Türkiyeye gelecek veya bu gibi kongre ve konferanslara gitmek üzere Türkiyeden geçecek ecnebilerin, pasaportları parasız vize edilir.

Bu vizelerin Türkiyenin hangi sayfiye, ve banyo, sergi, panayır ve millî yahud spor şen-

Hâ.

Da. H.

likleri ve hangi beynelmilel kongre ve konferans yeri için verildiği pasaportlarda tasrih olunur ve bu yerlere gitmeyenler hakkında umumî hükümler tatbik olunur. Sırf turist sıfatı ile veya tenezzüh maksadile adi ve müşterek pasaportla yolculuk edenler vizesiz olarak Türk liman şehirlerine çıkıp gezebilirler.

Sırf turizm ve tenezzüh maksadile müşterek pasaportla yolculuk eden kabilelerin vizesiz olarak Türk liman şehirlerine çıkıp gezmeleri ve bu gibi kabilelerin Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarından alacakları parasız vize ile Türkiyede sayahat etmeleri caizdir.

Dördüncü fasıl

Ceza hükümleri

MADDE 47 — Türkiye Cumhuriyeti sınırlarını pasaportsuz olarak terkeden veya terketmeğe teşebbüs eden kimseler hakkında yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif para veya üç aya kadar hafif hapis cezası verilir. Ya her iki ceza birlikte hükmolunur.

Bu fiili; Türkiyede her hangi bir suçtan maznun veya mahkûm olub da bundini takibattan veya cezadan kurtarmak, askerlikten kaçmak, vergi borçlarını ödememeleri gibi hususî maksadlarla işleyen kimseler hakkında elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para veya bir aydan altı aya kadar hapis cezası veya her iki ceza birlikte hüküm olunur.

MADDE 48 — 27 nci maddeye uyararak pasaportlarını vize ettirmeden Türkiye Cumhuriyeti sınırlarını terkeden veya terketmeğe teşebbüs eden kimseler on liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edilir.

Bu fiili, 47 nci maddenin 2 nci fıkrasında yazılı maksadlarla işleyenler hakkında yirmi beş liradan elli liraya kadar hafif para cezası ve bir aya kadar hafif hapis cezası veya her ikisi birlikte hükmolunur.

MADDE 49 — Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından her nasılsa pasaportsuz olarak girebilmiş olan vatandaşlar ve ecnebiler elli liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para veya bir aydan altı aya kadar hapis cezası ile veya her iki-

MADDE 45 — Hükümetin 47 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 46 — 25 nci maddeye uyararak pasaportlarını vize ettirmeden Türkiye Cumhuriyeti sınırlarını terkeden veya terketmeğe teşebbüs eden kimseler on liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edilir.

Bu fiili 45 nci maddenin ikinci fıkrasında yazılı maksadlarla işleyenler hakkında 25 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası ve bir aya kadar hafif hapis cezası veya her ikisi birlikte hükmolunur.

MADDE 47 — Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından her nasılsa pasaportsuz olarak girebilmiş olan vatandaşlar ve ecnebiler 50 liradan 250 liraya kadar ağır para veya bir aydan altı aya kadar hapis cezası ile veya her ikisi ile cezalandırılır.

Muvakkat E.

likleri veya hangi beynelmîlel kongre ve konferans için verildiği pasaportlarda tasrih edilir.

Bu yerlere gitmeyenler hakkında umumî hükümler tatbik olunur.

Sırf turist sıfatıyla veya tenezzüh maksadile umuma mahsus veya müşterek pasaportla yolculuk edenler vizesiz olarak Türk liman şehirlerine çıkıp gezebilirler.

Sırf turizm ve tenezzüh maksadile müşterek pasaportla yolculuk eden kabilelerin vizesiz olarak Türk liman şehirlerine çıkıp gezmeleri ve bu gibi kabilelerin Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarından alacakları parasız vize ile Türkiyede seyahat etmeleri caizdir.

Dördüncü fasıl

Ceza hükümleri

MADDE 45 — Hükümetin 47 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 46 — Pasaportlarını vize ettirmeden Türkiye Cumhuriyeti sınırlarını terkeden veya terketmeğe teşebbüs eden kimseler, 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılır.

Bu fiili 45 nci maddenin ikinci fıkrasında yazılı maksadlarla işleyenler, hakkında 25 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası veya bir aya kadar hafif hapis cezası veya her iki ceza birlikte hükmolunur.

MADDE 47 — Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından her nasılsa pasaportsuz olarak girebilmiş olan vatandaşlar, ve ecnebiler 50 liradan 250 liraya kadar ağır para veya bir aydan altı aya kadar hapis cezasile veya her ikisile cezalandırılır.

Hü.

Da. E.

sile cezalandırılır. Bu gibi ecnebler cezalarının hitamında derhal sınırdışı edilirler.

Muntazam bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından girmiş oldukları halde pasaportlarını zayi etmiş olan veya ellerindeki pasaportun hükmü kalmamış olan ecnebler on beş gün zarfında en yakın konsolosluklarından tabiiyet ilmihaberleri veya pasaport almadıkları takdirde Dahiliye vekâletinin kararı ile sınırdışı edilirler. Bu gibi ecnebler vaziyetleri belli oluncaya kadar emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulurlar.

MADDE 50 — Bu kannda yazılı pasaport ve vesikalarla mukabilleri olan ecnebi Devlet pasaport ve vesikaları üzerinde sahtekârlık yapanlar hakkında Türk ceza kanununun âmminin itimadını emniyeti aleyhine cürümler unvanlı altıncı babının dördüncü fıslındaki hükümler dairesinde takibat yapılır.

MADDE 51 — Pasaport ve diğer vesikalarm yoklanması için Hükümetçe tayin olunan mevkilerden gayri yerlerden Türkiyeye giren ve Türkiyeden çıkan Türk vatandaşları ve ecnebler usulüne uygun pasaport ve vesikaları taşıyıcılar bile yirmi beş liradan elli liraya kadar para veya bir aydan altı aya kadar hapis cezasile veya her ikisile cezalandırılır. Yolcuları pasaport ve diğer vesikalarm yoklanması için Hükümetçe tayin olunan mevkilerin gayri yerlere bilerek nakleden kara, deniz ve hava vasıtalarını sevk ve idare edenler ve bu hususta kılavuzluk yapanlar bir aydan iki seneye kadar hapsolünurlar.

MADDE 52 — İşbu kanunla tatbik olunan ceza hükümlerine aid davalar sulh mahkemele-rince görülür.

MADDE 53 — Bu kanunla tayin olunan harçları kendi rızalarıile ödemeyenler hakkında ağustos 1925 tarihli tahsili emval kanunu hükümleri tatbik olunur.

MADDE 54 — Bu kanunun tatbik sureti Dahiliye, Hariciye ve Maliye vekâletlerince müş-tereken hazırlanacak bir nizamname ile tayin olunur.

Bu gibi ecnebler cezalarının hitamında derhal sınırdışı edilirler. Muntazam bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından girmiş oldukları halde pasaportlarını zayi etmiş veya ellerindeki pasaportun hükmü kalmamış bulunan ecnebler on beş gün zarfında en yakın konsolosluklarından tabiiyet ilmihaberleri veya pasaport almadıkları takdirde Dahiliye vekâletinin kararı ile sınırdışı edilirler. Bu gibi ecnebler, vaziyetleri belli oluncaya kadar zabıta nezareti altında bulundurulurlar.

MADDE 48 — Hükümetin 50 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 49 — Hükümetin 51 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 50 — Hükümetin 52 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 51 — Hükümetin 53 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 52 — Hükümetin 54 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

ır.

Bu gibilerden ecnebi olanlar, cezalarının hıtamında derhal sınırdışı edilir.

Muntazam bir şekilde Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından girmiş oldukları halde pasaportlarını zayi etmiş olan veya ellerindeki pasaportun hükmü kalmamış bulunan ecnebler, 15 gün zarfında en yakın konsolosluklardan tabiiyet ilmihaberleri veya pasaport almadıkları takdirde Dahiliye vekâletinin kararile sınırdışı edilir. Bu gibi ecnebler vaziyetleri belli oluncaya kadar icabederse polis nezareti altına alınır.

MADDE 48 — Hükümetçe tayin olunan mevkilerden gayri yerlerden, Türkiyeye giren veya Türkiyeden çıkan Türk vatandaşları ve ecnebler usulüne uygun pasaport ve vesikaları taşıyıcılar bile, 25 liradan 50 liraya kadar hafif para veya bir ayden altı aya kadar hapis cezasile veya her ikisile cezalandırılır.

Yolcuları, pasaport, ve diğer vesikalarnın yoklanması için Hükümetçe tayin olunan mevkilerin gayri olan yerlere bilerek nakleden kara, deniz ve hava nakil vasıtalarını sevk ve idare edenler veya bu hususta kılavuzluk yapanlar bir aydan iki seneye kadar hapsolunurlar.

MADDE 49 — Bu kanunda yazılı suçlara müteallik davalar, sulh mahkemelerinde görülür.

MADDE 50 — Bu kanunla tayin olunan harçları kendi rızalarıile ödemeyenler hakkında tahsili emval kanunu hükümleri tatbik olunur.

MADDE 51 — Hükümetin 54 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 55 — 20 teşrinisani 1334 tarihli pasaport kanunu ile 840, 1798, 2437 ve 2552 sayılı kanunlar ve 1143 sayılı kanuna merbut şebenderlik rüsumu tarifesinin birinci faslının (evrakı müruriye) ye aid rüsum mikdarlarını gösteren kısmı kaldırılmıştır.

MADDE 56 — Bu kanun hükümleri Resmî gazetede basıldığı günden itibaren altı ay sonra yürümeğe başlar.

MADDE 57 — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

13 . V - 1938

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Kaya	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H Alataş	R Tarhan	F. Kurdoğlu

Da. E.

MADDE 53 — Hükümetin 55 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 54 — Bu kanun hükümleri, neşri tarihinden altı ay sonra meridir.

MADDE 55 — Hükümetin 57 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat E.

MADDE 52 — Hükûmetin 55 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 53 — Dahiliye encümeninin 54 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 54 — Hükûmetin 57 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.